

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **nezl. J. D. H.**, zastoupený zákonnou zástupkyní Ing. M. H., proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2012, č. j. 9 Ca 239/2009 – 52,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2012, č. j. 9 Ca 239/2009 – 52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 8. 2012, č. j. 9 Ca 239/2009 – 52, zrušil rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (dále jen „stěžovatel“) ze dne 25. 5. 2009, č. j. 570/2042-04b/07 a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení. Citovaným rozhodnutím stěžovatel zamítl jako opožděné odvolání právního předchůdce žalobce (J. D. H., nar. X. X. X) proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Praha ze dne 20. 12. 2005, č. j. 01/OL/18427/05/Mi, o ustanovení opatrovníka právnímu předchůdci žalobce podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů. Opatrovník byl právnímu předchůdci žalobce ustanoven k hájení jeho práv v řízení ve věci uložení opatření k nápravě podle ust. § 3 odst. 2 zákona č. 282/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČIŽP“) spočívajícím v zalesnění celé porostní skupiny 14B₀ na ploše 0,07 ha a vylepšení porostní skupiny 14B₁ na ploše 0,46 ha na pozemku p. č. 1301 v k. ú. Soutice.

Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že právní předchůdce žalobce byl ve správním řízení zastoupen Mgr. Martinou Blahoušovou, a proto nebyly splněny zákonné podmínky pro ustanovení opatrovníka. Rozhodnutí o ustanovení opatrovníka tak nemohlo být právnímu předchůdci žalobce řádně doručeno veřejnou vyhláškou. Protože v důsledku toho nezačala běžet lhůta k podání odvolání proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka, nemohla tato lhůta uplynout a odvolání právního předchůdce žalobce nemohlo být zamítnuto jako opožděné.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s., ve které zejména poukázal na to, že právní předchůdce žalobce v průběhu řízení před městským soudem zemřel, čímž ztratil způsobilost být účastníkem soudního řízení. Napadený rozsudek proto nemohl být ani řádně doručen, a to ani zástupkyni právního předchůdce žalobce, a nemohl tak ani nabýt právní moci. Na straně žalobce nebylo komu doručit napadený rozsudek, neboť procesní nástupnictví v dané věci nepřichází v úvahu. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí o opožděně podaném odvolání proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka ve věci uložení opatření k nápravě k odstranění škodlivých následků spáchaného správního deliktu, tzn. v samém meritu věci rozhodnutí v oblasti správního trestání fyzických osob. Procesní nástupnictví ve smyslu ust. § 107 odst. 1 a 2 o. s. ř. tedy nepřichází v úvahu. Rozhodnutí o ustanovení opatrovníka ve věci uložení opatření k nápravě podle ust. § 3 odst. 2 zákona o ČIŽP je svou podstatou existenčně závislé na spáchaném správním deliktu, resp. je vázáno na osobu účastníka řízení (pachatele správního deliktu). Povaha věci tedy vylučovala, aby poté, co právní předchůdce žalobce zemřel, pokračoval městský soud v řízení s jeho procesním nástupcem. V daném případě nebyla splněna podmínka řízení a tento nedostatek je neodstranitelný. Městský soud měl po smrti právního předchůdce žalobce žalobu podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout, což však neučinil. Je tedy namístě, aby tak učinil Nejvyšší správní soud. Z procesní opatrnosti stěžovatel zpochybnil také důvody, pro které městský soud napadené správní rozhodnutí zrušil. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a žaloba odmítnuta, případně věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

S ohledem na tvrzení stěžovatele, že právní předchůdce žalobce zemřel, učinil Nejvyšší správní soud dotaz na JUDr. Vlastimila Heřmana, který byl jako soudní komisař pověřen úkony v řízení o dědictví po zemřelém J. D. H., nar. X. X. X, a ze zaslané kopie úmrtního listu zjistil, že zemřel dne 18. 2. 2012. JUDr. Vlastimil Heřman dále sdělil, že jako jediný dědic přichází v úvahu jeho syn J. D. H., nar. X. X. X, neboť jeho zákonná zástupkyně Ing. M. H. dědictví neodmítla.

Vzhledem k výše uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že řízení před městským soudem bylo zatíženo procesní vadou, jež měla vliv na zákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Městský soud totiž žalobu proti napadenému správnímu rozhodnutí projednal a rozhodl o ní v době, kdy právní předchůdce žalobce již nežil, tedy neměl způsobilost být účastníkem soudního řízení. V řízení o žalobě tedy nebyla v důsledku smrti právního předchůdce žalobce splněna jedna z podmínek řízení, přičemž městský soud pochybil, pokud se nezabýval otázkou, zda s ohledem na charakter napadeného správního rozhodnutí přichází v úvahu procesní nástupnictví. V této části je tedy kasační stížnost důvodná. S ohledem na charakter této vady se již Nejvyšší správní soud nezabýval námitkami, jimiž stěžovatel zpochybnil věcnou správnost napadeného rozsudku.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále navrhl, aby Nejvyšší správní soud spolu se zrušením napadeného rozsudku odmítl žalobu, neboť po smrti právního předchůdce žalobce nebylo možné pokračovat s jeho procesním nástupcem.

Podle ust. § 107 odst. 1 a 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. ztratí-li účastník po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí

pokračování

soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Není-li možné v řízení ihned pokračovat, soud řízení přeruší. O tom, s kým bude v řízení pokračováno, soud rozhodne usnesením. Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde.

Přípustnost procesního nástupnictví v rámci soudního přezkumu rozhodnutí o ustanovení opatrovníka ve správním řízení musí být posuzována podle správního řízení, v jehož průběhu bylo vydáno. V daném případě bylo s právním předchůdcem žalobce vedeno správní řízení o uložení povinnosti spočívající v zalesnění konkrétně určené části lesního pozemku. Tato povinnost se váže k nemovitostem, nikoliv k osobě vlastníka, jako by tomu bylo např. tehdy, pokud by byla uložena pokuta za správní delikt. Protože v případě správního rozhodnutí, jímž bylo ukončeno správní řízení, v jehož průběhu bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí o ustanovení opatrovníka, se jedná o správní akt *in rem*, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že povaha věci umožňuje pokračovat v řízení s právním nástupcem (dědicem) původního žalobce. V důsledku toho, že nezl. J. D. H. je jediným dědicem původního žalobce, Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením ze dne 30. 1. 2013, č. j. 7 As 162/2012 - 41, podle ust. § 107 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s., že v řízení bude dále pokračovat s tímto právním nástupcem původního žalobce. V daném případě tedy nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žaloby ze stěžovatelem tvrzeného důvodu.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, v němž je městský soud podle odst. 4 citovaného ustanovení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O věci bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu